

Cuma Sohbeti sayfası Adıyaman İl Müftülüğü tarafından hazırlanmaktadır.

CUMA
SOHBETİ

CUMA
SOHBETİ

ÜÇ AYLAR VE REGAİB KANDİLİNİ ANLAMAK

"Allah'ın gökleri ve yeri yönettiği günkü yazısına göre ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. Bu, dosdoğru bir nizamdır. Öyleyse o aylar içinde kendinize yazık etmeyin..." Ayette ifade edilen haram aylardan birinin de Recep ayı olduğunu Hz. Peygamber ifade etmiştir. Kâbe ziyaretçilerinin emniyetinin sağlanması ve Mekkelilerin bu aylarda geçimlerini temin etmeleri sebebiyle Cahiliyye döneminde bu aylara girildiğinde savaşlardan ve saldırlardan uzak durulmaya çalışılırdı. İslam toplumun faydasına olan bu güzel uygulamanın devamına karar kılınmıştır.

Hz. Peygamber'in "Ey Allah'ım Recep ve Şaban'ı bize mübarek kıl ve bizi Ramazan'a kavuştur" şeklinde dua ederek Ramazan ayına zihinsel ve kalbi hazırlığın temellerini atması, Ramazan orucundan sonra en fazla orucu Recep ayında tutması, halk arasında "üç aylar" olarak bilinen geleneğin oluşmasına zemin hazırlamış ve bu ayların ilki olan Recep ayının ilk Cuma gecesi Regaib gecesi olarak değerlendirilmiş, Osmanlı padişahı II.Selim döneminde (1566-1574) camiler aydınlatılıp minarelerde kandiller yakılarak kutlandığı için bu gecelere kandil geceleri denilmiştir.

Regaib kandili bilhassa 18.

asırda, tekke ve zaviyelerde gösterişli törenlerle kutlanmış, tasavvuf ehli olan şairlerce bu gece için "regâibiye" denilen şiirler yazılmıştır.

Geçen Çarşamba günü itibarıyla girmiş olduğumuz "üç aylar"ın ilk kandili olan Regaib kandili'ni dün gece idrak ettik. Bu gecelere ait herhangi bir ibadet şeklinin olmadığını, kulluğun ve sorumluluğun bir geceyi idrakle bitmeyeceğini, sürekli bir sorumluluk gerektirdiğini, beş ve bedava kurtuluşun mümkün olamayacağını, özellikle sen on yılda savaşlar altında mazlum, mağdur, mahrum kalan Müslüman kardeşlerimizin ve etrafı ateşle çevrili ülkemizin, sorumluluğumuzu daha da artırdığımız bilinciyle bir günü daha geride bıraktık.

Bu geceyi bir milad kabul edip, anamızdan dünyaya ilk defa geliyor gibi, hayatımızın bakiyesine bembeyaz bir sayfa açtık. Hatalarımızı, kusurlarımızı, günahlarımızı, varoluş gerekçemiz üzerinde konumlandırıp irademizi son sınırına kadar kullanmak suretiyle pişmanlığımızı tavana çıkardık. Tövbenizi "Rabbimiz, biz kendi nefsimize zulmettik. Eğer sen bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen muhakkak biz hüsrana uğrayanlardan oluruz" nebevi yakarıyla süsledik.

İnşirah suresindeki gibi rağbetimizi Allah'a yönelttik. Dünyalık makam, mevki, statü, hirs, bencillik, katıllık gibi bizi birbirimizden uzaklaştırmaya çalışan

meta ahlakından azade olup ortak kimliğimiz insanlığımızla Rabbimize teveccüh ettik. Heveslerimizi, isteklerimizi, tutkularımızı Rabbimize arz ettik. Kin, nefret, kıskançlık elbiselerimizi çıkartıp ruhumuzla, gönlümüzle Adem'in ve Havva'nın çocukları olarak kardeşliğimizi bir kez daha pekiştirdik.

795 milyon insanın her gece aç yattığını, her 12 saniyede 1 çocuğun açlık nedeniyle öldüğünü, dünya nüfusunun neredeyse yarısının günlük 2 doların altında bir ücretle çalıştığını, günde 30 bin çocuğun önlenebilir hastalıklardan öldüğünü, yaklaşık 900 milyon yetişkin çocuğun okuma yazma bilmediğini, 96 ülkeden 45 milyon mültecinin olduğunu ve her 4 saniyede 1 insanın daha mülteci durumuna düştüğünü vb. hususları göz önünde bulundurarak içinde yaşadığımız ve saymakla bitiremeyeceğimiz Allah'ın nimetlerinin ve bize sunmuş olduğu imkanların ve yatırımın devasa boyutunu bir kez daha anlamaya çalıştık.

Alvarlı Efe (Muhammed Lütfi)'nin "Ne ilmim var ne amalim/Ne hayr-u taate kaldı mecalim/Garik-i işyanım, çoktur vebalim/Acep ruz-i cezada ne ola halim!" diye mısralaştırdığı sorumluluğu iliklerimize kadar hissedip yine Alvarlı'nın "Eğer günahımı tartarsa Deyyan/Kırılır arsa-i mahşerde arş-ı mizan" şeklinde gönülden dile akıttığı ihlas katrelerini utandırdığımız katılaştıran kalplerimize, kuruyan gözlerimize, bulanıklaşan zihnimize ve sahile vuran merhametsiz vicdanımıza azık yaptık, katik yaptık.

Velhasıl, rahmeti, her şeyi kuşatan, kendisine ilke edinen, gazabını geçen, sınırsız ve sonsuz merhamet sahibi Allah'ın mağfireti karşısında günahlarımızı konuşmanın laf-ı güzaf (boş lakırdı) olduğunu Kur'an'dan ve Sünnetten beslenen Busiri'nin şu sözleriyle bir kez daha yaşadık: "Ey nefis, günahların ne kadar çok olursa olsun Allah'ın rahmetinden ümidini kesme. Zira işlemediğin günahlar, Allah'ın mağfiret denizinde suyun üstündeki köpük gibidir."

Bir kandil gecesinde yaşamış olduğumuz bu halet-i ruhiye ile hayatımızın geri kalan kısmını değerlendirmenin, en önemli sermaye olan ömrü boşa heba etmemenin, zamanı verimli bir şekilde kullanmanın, birbirimizin kadr-ü kıymetini bilmenin, birimiz var olduğunda diğerlerinin de var olacağını; birimiz var olmadığında diğerlerinin de var olamayacağı düsturundan hareketle tek devlet, tek vatan, tek millet, tek bayrak altında kıyamete kadar kardeşçe yaşamının yollarını aramalıyız. Ve tek değer ölçümümüzün şairin "O gün (kıyamette) ki ne mal fayda verir ne öğullar!Allah'a arınmış bir kalp ile gelen başka" ayetinden telmih (hatırlatma) yaparak söylediği "Şanma ey hacc ki senden zer ü sim isterler/Yevme la yenfeu da kalb-i selim isterler" dizeler olduğunu unutmamalıyız, Vesselam!

Harun DOĞAN
İl Vaizi
harun_dogan23@hotmail.com